ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

22. prosince 2010 *

Ve věci C-208/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Rakousko) ze dne 18. května 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 10. června 2009, v řízení

Ilonka Sayn-Wittgenstein

proti

Landeshauptmann von Wien,

* Jednací jazyk: němčina.

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení J. N. Cunha Rodrigues, předseda senátu, A. Rosas (zpravodaj), U. Lõhmus, A. Ó Caoimh a P. Lindh, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. června 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za I. Sayn-Wittgenstein J. Rieckem, Rechtsanwalt,

– za rakouskou vládu C. Pesendorfer a E. Handl-Petz, jako zmocněnkyněmi,

– za českou vládu D. Hadrouškem, jako zmocněncem,

– za německou vládu M. Lummou a J. Möllerem, jakož i J. Kemper, jako zmocněnci,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Russo, avvocato dello Stato,

– za litevskou vládu R. Mackevičienė a V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, jako zmocněnkyněmi,

– za slovenskou vládu B. Ricziovou, jako zmocněnkyní,

– za Evropskou komisi D. Maidani a S. Grünheid, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 14. října 2010,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 21 SFEU.

2 Projednávaná žádost byla předložena v rámci sporu mezi Ilonkou Sayn-Wittgenstein, rakouskou státní příslušnicí s bydlištěm v Německu, a Landeshauptmann von Wien (zemský hejtman spolkové země Vídeň) ve věci rozhodnutí posledně uvedeného opravit matriční zápis příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein, nabytého v Německu

v návaznosti na osvojení německým státním příslušníkem, a nahradit jej příjmením Sayn-Wittgenstein.

Právní rámec

Rakouské právo

Zákon o zrušení šlechtictví a prováděcí předpisy

3 Zákon o zrušení šlechtictví, sekulárních rytířských a dámských řádů, jakož i některých titulů a hodností (Gesetz vom 3. April 1919 über die Aufhebung des Adels, der weltlichen Ritter- und Damenorden und gewisser Titel und Würden) ze dne 3. dubna 1919 (StGBl. 211/1919), ve znění použitelném ve věci v původním řízení (StGBl. 1/1920, dále jen „zákon o zrušení šlechtictví“), je podle čl. 149 odst. 1 spolkové ústavy (Bundes-Verfassungsgesetz) zákonem majícím sílu ústavního zákona.

4 Ustanovení § 1 zákona o zrušení šlechtictví stanoví:

„Šlechtictví, jeho vnější čestné výsady, jakož i tituly a hodnosti udělené pouze za účelem vyznamenání jejich nositele, které nesouvisí s úředním postavením, povoláním nebo vědeckými či uměleckými schopnostmi, a s nimi spjaté čestné výsady pro rakouské občany se zrušují.“

5 Ustanovení § 4 uvedeného zákona uvádí:

„Rozhodnutí, zda tituly a hodnosti mají být považovány za zrušené podle článku 1, spadá do působnosti státního tajemníka pro vnitro a školství."

6 Prováděcí předpisy přijaté po dohodě s ostatními dotčenými státními úřady státním úřadem pro vnitro a školství, jakož i státním úřadem pro spravedlnost o zrušení šlechtictví a některých titulů a hodností (Vollzugsanweisung des Staatsamtes für Inneres und Unterricht und des Staatsamtes für Justiz, im Einvernehmen mit den beteiligten Staatsämtern vom 18. April 1919, über die Aufhebung des Adels und gewisser Titel und Würden) ze dne 18. dubna 1919 (StGBl. 237/1919) v § 1 stanoví:

„Zrušení šlechtictví, jeho vnějších čestných výsad, jakož i titulů a hodností určených výlučně k vyznamenání, které nesouvisí s úředním postavením, vědeckými nebo uměleckými schopnostmi, a čestných výsad, které s nimi souvisí, se týká všech rakouských občanů bez ohledu na to, zda byly uvedené výsady nabyty v tuzemsku nebo v zahraničí."

7 Ustanovení § 2 těchto prováděcích předpisů stanoví:

„Ustanovení § 1 [zákona o zrušení šlechtictví] zrušuje:

1. právo používat šlechtický přídomek ‚von' (‚z');

[…]

4. právo používat taková označení šlechtického postavení, jako je rytíř (‚Ritter'), baron (‚Freiherr'), hrabě (‚Graf') a kníže (‚Fürst'), titul označující vévodskou hodnost (‚Herzog'), jakož i ostatní odpovídající označení postavení, ať již vnitrostátní nebo zahraniční; […]

[…]"

8 Ustanovení § 5 uvedených prováděcích přepisů v případě nedodržení uvedeného zákazu stanoví rozličné sankce.

Pravidla mezinárodního práva soukromého

9 Podle § 9 odst. 1 první věty spolkového zákona ze dne 15. června 1978 o mezinárodním právu soukromém (Bundesgesetz vom 15. Juni 1978 über das internationale Privatrecht) ze dne 15. června 1978 (BGBl. 304/1978), ve znění použitelném ve věci v původním řízení (BGBl. I 58/2004), se osobní status fyzické osoby určuje právem státu, jehož je tato osoba státním příslušníkem.

10 Podle § 13 odst. 1 uvedeného zákona je příjmení používané osobou upraveno pravidly upravujícími její osobní status, bez ohledu na základ nabytí jména.

11 Ustanovení § 26 uvedeného zákona stanoví, že podmínky osvojení jsou upraveny právem upravujícím osobní status každého osvojence a osvojitele, zatímco jeho účinky jsou v případě osvojení jedinou osobou upraveny právem upravujícím osobní status osvojitele. Podle vyjádření předloženého Rakouskou republikou a podle autorů, které cituje, jsou takto upraveny výlučně účinky spadající do oblasti rodinného práva a nezahrnují stanovení jména osvojence, které zůstává upraveno § 13 odst. 1 uvedeného spolkového zákona o mezinárodním právu soukromém.

Pravidla občanského práva

12 Ustanovení § 183 odst. 1 rakouského občanského zákoníku (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch), ve znění použitelném na věc v původním řízení (BGBl. 25/1995), stanoví:

„Pokud je osvojené dítě osvojeno pouze jedinou osobou a pokud vztahy vyplývající z rodinného práva s druhým rodičem zanikly na základě § 182 odst. 2 druhé věty, osvojené dítě získá příjmení osvojitele […]“

Zákon o osobním stavu

13 Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o osobním stavu (Personenstandsgesetz, BGBl. 60/1983) vyžaduje, aby došlo k opravě zápisu, pokud byl v době provedení nesprávný.

Německé právo

Pravidla týkající se zrušení šlechtictví

14 Článek 109 ústavy Německé říše (Verfassung des Deutschen Reichs), přijaté dne 11. srpna 1919 ve Výmaru, zrušil zejména všechny výsady založené na narození nebo postavení a prohlásil, že napříště jsou šlechtické tituly považovány pouze za součást příjmení a nelze již udělovat nové.

15 Podle čl. 123 odst. 1 základního zákona (Grundgesetz) je uvedené ustanovení nadále účinné a má sílu běžného spolkového zákona (rozsudky Bundesverwaltungsgericht ze dne 11. března 1966 a ze dne 11. prosince 1996).

Pravidla mezinárodního práva soukromého

16 Ustanovení § 10 odst. 1 zákona, kterým se zavádí občanský zákoník (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch, dále jen „EGBGB"), stanoví:

„Jméno osoby je upraveno právem státu, jehož je osoba příslušníkem."

17 Ustanovení § 22 odst. 1 a 2 EGBGB stanoví, že se osvojení a jeho účinky na právní vztahy mezi dotyčnými osobami, které spadají do rodinného práva, řídí právem státu, jehož je osvojitel státním příslušníkem.

18 V překládacím rozhodnutí je uvedeno a německou vládou bylo potvrzeno, že se účinky osvojení, pokud jde o určení jména, nicméně posuzují, v souladu s § 10 odst. 1 EGBGB, podle práva státu, jehož je osvojené dítě státním příslušníkem. Německé mezinárodní právo soukromé stanoví, že státní příslušnost osoby představuje hraniční určovatel pro stanovení práva použitelného na určení příjmení.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

19 Navrhovatelka v původním řízení se narodila v roce 1944 ve Vídni (Rakousko) a má rakouské občanství.

20 Usnesením vydaným dne 14. října 1991 na základě § 1752 a § 1767 německého občanského zákoníku (Burgerliches Gesetzbuch), Kreisgericht Worbis (Německo) rozhodl o osvojení navrhovatelky v původním řízení německým občanem Lotharem Fürst von Sayn-Wittgenstein. Není sporu o tom, že osvojení nemělo vliv na státní příslušnost navrhovatelky v původním řízení.

21 Navrhovatelka v původním řízení žila v době svého osvojení v Německu a bydlí tam dosud. Překládající soud neuvádí, v jakém postavení navrhovatelka v původním řízení v Německu pobývá. Zástupce navrhovatelky v původním řízení při jednání nicméně uvedl, že posledně uvedená provozuje výdělečnou činnost především v Německu, ale též mimo uvedený členský stát, v oblasti luxusních nemovitostí. Pod jménem Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein zprostředkovává zejména prodeje zámků a usedlostí.

22 Doplňujícím usnesením ze dne 24. ledna 1992 Kreisgericht Worbis upřesnil, že v návaznosti na osvojení nabyla navrhovatelka v původním řízení jako rodné příjmení jméno svého adoptivního otce ve tvaru „Fürstin von Sayn-Wittgenstein“, které bude příjmením, jež bude používat.

23 Rakouské orgány provedly zápis jejího příjmení do rakouské matriky.

24 V rámci odpovědí na otázky položené Soudním dvorem za účelem jednání, jakož i při jednání vyšlo najevo, že navrhovatelce v původním řízení byl vydán německý řidičský průkaz na jméno Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein a že v Německu založila společnost s takovým názvem. Mimoto jí byl rakouskými konzulárními orgány v Německu alespoň jednou, v průběhu roku 2001, obnoven její rakouský cestovní pas, a byla vydána dvě osvědčení o státní příslušnosti; všechny uvedené dokumenty byly vystaveny na jméno Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein.

25 Dne 27. listopadu 2003 vydal Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) (Rakousko) rozsudek ve věci týkající se podobné situace, jako je situace navrhovatelky v původním řízení. Shrnul rakouský právní stav a rozhodl, že zákon o zrušení šlechtictví, jenž má sílu ústavní normy a který v uvedené oblasti provádí zásadu rovného zacházení, brání tomu, aby rakouský občan nabyl příjmení obsahující dřívější šlechtický titul prostřednictvím osvojení německým občanem, který legálně používá takový šlechtický titul jakožto zakládající prvek svého příjmení. V souladu se zákonem o zrušení šlechtictví totiž není rakouským občanům dovoleno používat šlechtické tituly, včetně titulů cizího původu. Uvedený rozsudek krom toho potvrdil předchozí judikaturu, podle které rakouské právo, na rozdíl od německého práva, nepřipouští, aby příjmení byla tvořena podle jiných pravidel pro muže a pro ženy.

26 V návaznosti na uvedený rozsudek byl Landeshauptmann von Wien toho názoru, že rodný list navrhovatelky v původním řízení byl po provedeném osvojení nesprávný. Dopisem ze dne 5. dubna 2007 informoval, s odkazem na týž rozsudek, navrhovatelku v původním řízení o svém záměru opravit příjmení uvedené v matrice na „Sayn-Wittgenstein“.

27 Navzdory námitkám uplatněným navrhovatelkou v původním řízení, která se dovolávala zejména práva cestovat v členských státech bez povinnosti měnit jméno, jež vychází z práva Unie, rozhodl Landeshauptmann von Wien rozhodnutím ze dne

24. srpna 2007 o tom, že příjmení navrhovatelky v původním řízení musí být napříště na základě opravného zápisu v matrice zapsáno jako „Sayn-Wittgenstein“.

28 Vzhledem k tomu, že její odvolání proti uvedenému rozhodnutí v rámci správního řízení bylo zamítnuto rozhodnutím ze dne 31. března 2008, podala navrhovatelka v původním řízení návrh na jeho zrušení k Verwaltungsgerichtshof.

29 Před uvedeným soudem navrhovatelka v původním řízení uplatňovala zejména svá práva na svobodu pohybu a volný pohyb služeb, která jsou zaručena Smlouvami.

30 Podle navrhovatelky v původním řízení představuje neuznání účinků osvojení, pokud jde o právo upravující jméno, překážku svobodě pohybu osob, protože by musela používat různá příjmení v různých členských státech. Je toho názoru, pokud jde o výhradu veřejného pořádku, že členské státy jsou navzájem zavázány k tomu, že omezí její použití na nejnutnější a nejzjevnější případy a ve zbývající části přiznají co možná nejširší důvěru rozhodnutím jiných členských států a uznají jejich rozhodnutí. Uplatnění veřejného pořádku by rovněž vyžadovalo silný vztah, pro jehož prokázání pouhé občanství nepostačuje.

31 Navrhovatelka v původním řízení krom toho uvádí, že změna příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein, které nepřetržitě používala patnáct let, představuje zásah do práva na respektování soukromého a rodinného života zaručeného článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané dne 4. listopadu 1950. Byl to sice zákon – v projednávané věci rakouský zákon o osobním stavu – který

umožnil, že došlo k zásahu do takového práva, ale jedná se o zásah do práva nabytého řádně, v dobré víře, do kterého nemůže být zasahováno bez obzvláštní nutnosti.

32 Landeshauptmann von Wien před Verwaltungsgerichtshof navrhl zamítnutí návrhu na zrušení. Konkrétně tvrdí, že v projednávané věci neexistuje žádná okolnost, která by u navrhovatelky v původním řízení vedla k porušení práva na svobodu pohybu, jež je stanoveno v článku 21 SFEU a k existenci takových značných obtíží, jako jsou obtíže popsané v rozsudku ze dne 14. října 2008, Grunkin a Paul (C-353/06, Sb. rozh. s. I-7639). Není od ní totiž požadováno, aby používala různá příjmení, ale jedná se pouze o odstranění šlechtického prvku „Fürstin von" z příjmení Sayn-Wittgenstein, které zůstane nezměněno. I kdyby oprava matričního zápisu měla navrhovatelce v původním řízení způsobit obtíže profesní nebo osobní povahy, není třeba přiznávat těmto obtížím takový význam, jaký by odůvodnil skutečnost, že nebude použit zákon o zrušení šlechtictví, který má sílu normy ústavního práva, jenž šel ruku v ruce se vznikem Rakouské republiky a v této oblasti provedl zásadu rovného zacházení. V opačném případě by to vedlo k závažnému porušení základních hodnot, na kterých spočívá rakouský právní řád.

33 Landeshauptmann von Wien konečně uvedl, že se podle německých kolizních norem jméno osoby řídí právem státu, jehož je tato osoba státním příslušníkem. Pokud by Kreisgericht Worbis zákon použil správně, musel by dojít k k závěru, že jméno navrhovatelky v původním řízení mělo být určeno na základě rakouského práva. Vzhledem k tomu, že tvar „Fürstin von Sayn-Wittgenstein" není v rakouském právu přípustný, jeho přiznání navrhovatelce je považováno za nesprávné též podle práva německého.

34 Verwaltungsgerichtshof zastává názor, že se navrhovatelka v původním řízení, rakouská státní příslušnice, která má bydliště v Německu, v zásadě může dovolávat článku 21 SFEU. Konstatoval, že Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Grunkin a Paul nemusel rozhodovat o otázkách týkajících se veřejného pořádku, když rozhodl, že překážka svobodě pohybu může být odůvodněna pouze tehdy, pokud se zakládá na objektivních důvodech a je přiměřená legitimně sledovanému cíli, a ptá se, zda

by v projednávané věci omezení svobody pohybu, které by mohlo vyplývat ze změny příjmení navrhovatelky v původním řízení, mohlo být nehledě na to odůvodněno s ohledem na zákaz používání šlechtických titulů zavedený právním předpisem ústavní síly v rozsahu, v němž takový předpis rakouským občanům zakazuje používání uvedených titulů, i kdyby takové tituly měly základ v německém právu.

35 Za těchto podmínek se Verwaltungsgerichtshof rozhodl řízení přerušit a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Brání článek [21 SFEU] takové právní úpravě, podle které příslušné orgány členského státu mohou odmítnout uznat příjmení (dospělého) osvojeného dítěte, které bylo určeno v jiném členském státě, pokud toto příjmení obsahuje šlechtický titul, který není v prvně uvedeném členském státě přípustný (a to na základě ústavního práva takového státu)?“

K otázce

36 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu v zásadě je, zda článek 21 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgány členského státu mohly za takových okolností, jako jsou okolnosti v projednávané věci, odmítnout uznat všechny prvky příjmení státního příslušníka tohoto státu, které bylo ve druhém členském státě, v němž má uvedený státní příslušník bydliště, určeno při osvojení v dospělosti

státním příslušníkem tohoto druhého členského státu, pokud toto příjmení obsahuje šlechtický titul, který není v prvně uvedeném členském státě na základě jeho ústavního práva přípustný.

Úvodní poznámky k použitelným ustanovením práva Unie

37 Úvodem je třeba konstatovat, že situace navrhovatelky v původním řízení spadá do věcné působnosti práva Unie.

38 I když za současného stavu práva Unie spadají pravidla upravující příjmení osoby a používání šlechtických titulů do pravomoci členských států, musejí členské státy při výkonu uvedené pravomoci dodržovat právo Unie (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, bod 16).

39 Není sporu o tom, že navrhovatelka v původním řízení je státní příslušnicí členského státu a ve svém postavení občanky Unie využívá svou svobodu pohybu a pobytu v jiném členském státě. Může se tak dovolávat svobod přiznaných článkem 21 SFEU všem občanům Unie.

40 Při jednání bylo krom toho uvedeno, že navrhovatelka v původním řízení provozuje v Německu výdělečnou činnost spočívající v poskytování služeb adresátům z jednoho či více jiných členských států. Proto se v zásadě může dovolávat svobod uznaných článkem 56 SFEU.

41 Není sporu o tom, že v projednávané věci se předkládající soud táže Soudního dvora na výklad článku 21 SFEU v souvislosti s výše uvedeným rozsudkem Grunkin a Paul a na neuznání příjmení nabytého v jednom členském státě jiným členským státem nezávisle na tom, zda dotyčná osoba provozuje hospodářskou činnost, či nikoliv. V tomto ohledu je hodné povšimnutí, že předkládající soud nepovažuje za užitečné uvést, v jakém postavení navrhovatelka v původním řízení v Německu pobývá. Podstatou jeho otázky v zásadě je, zda důvody ústavního pořádku mohou členskému státu umožnit, aby neuznal všechny prvky příjmení nabytého jedním z jeho státních příslušníků v jiném členském státě, a nikoliv to, zda skutečnost, že neuznal jméno legálně nabyté v jiném členském státě představuje překážku volnému pohybu služeb, který je zaručen článkem 56 SFEU.

42 Proto je třeba zkoumat s ohledem na článek 21 SFEU odmítnutí orgánů členského státu uznat všechny prvky příjmení, které státní příslušník tohoto členského státu nabyl na základě osvojení v jiném členském státě, ve kterém má uvedený státní příslušník bydliště.

K existenci omezení svobody pohybu a pobytu občanů Unie

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

43 Navrhovatelka v původním řízení tvrdí, že účinkem neuznání šlechtických prvků v příjmení – které bylo legálně nabyto v Německu na základě soudního rozhodnutí, jež nemůže být předmětem opravného prostředku, a je tak v německém právním řádu právně závazné – podle rakouských právních předpisů zakazujících šlechtické tituly,

je, že v osobních dokladech, které jí budou vystaveny v Rakousku, bude její jméno zapsáno odlišně od jména, které musí používat v Německu. Z rozsudku ve výše uvedené věci Grunkin a Paul přitom podle ní vyplývá, že skutečnost, že jeden členský stát neuznává jméno nabyté v jiném členském státě, a tím nutnost používat v těchto dvou členských státech odlišná jména, porušuje právo každého občana Unie svobodně se pohybovat na základě čl. 21 odst. 1 SFEU.

44 Vlády, které předložily Soudnímu dvoru svá vyjádření, naopak mají za to, že překážka svobodě pohybu navrhovatelky v původním řízení neexistuje.

45 Podle rakouské a německé vlády se situace, která vedla ke sporu v původnímu řízení, liší od skutečnosti, která byla ve výše uvedeném rozsudku Grunkin a Paul kvalifikována jako překážka, kdy osoba využívající právo svobodně se pohybovat na území jiného členského státu musela v členském státě, jehož je státní příslušnicí, používat jiné jméno, než jaké jí bylo přiděleno a zapsáno v členském státě, v němž se narodila a kde má bydliště. Vzhledem k tomu, že je navrhovatelka v původním řízení rakouskou státní příslušnicí narozenou v Rakousku, může předložit důkaz své totožnosti pouze prostřednictvím dokladů a dokumentů vydaných rakouskými orgány. V německé matrice není žádný zápis, který se týká navrhovatelky v původním řízení, takže nemůže existovat rozdíl ve tvarech, v nichž je její příjmení zapsáno v matrikách v Německu a Rakousku.

46 Dále skutečnost, že v členském státě nemohou šlechtické tituly na základě vnitrostátního práva použitelného na tvoření příjmení v tomto členském státě tvořit součást příjmení, nepředstavuje pro státního příslušníka členského státu obtíže, pokud jde o zaručení svobody pohybu. Žádná z obtíží uvedených v rámci věci, která vedla k vydání výše uvedeného rozsudku ve věci Grunkin a Paul, nepřichází v projednávané věci v úvahu. Zejména oprava jména zapsaného do rakouské matriky s sebou nepřináší

konkrétní nebezpečí pochybností, pokud jde o totožnost navrhovatelky v původním řízení.

47 Podle rakouské vlády i v případě, kdy se podle rakouského práva odstraní šlechtický titul „Fürstin“ a šlechtický přídomek „von“, zůstanou podstatné prvky individualizace příjmení zachovány. Pokud totiž podle uvedené vlády navrhovatelka v původním řízení používá v Německu v běžném životě jméno Fürstin von Sayn-Wittgenstein a předloží-li průkaz totožnosti vystavený na jméno Sayn-Wittgenstein, německé orgány budou vždy schopny identifikovat ji s jistotou a rozpoznat ji – a to tím spíše že mezi Německem a Rakouskem neexistuje jazyková bariéra.

48 Česká vláda je toho názoru, že skutečnost, že v členském státě nebyla na základě použití takových právních předpisů, jako jsou předpisy dotčené v původním řízení, uznána část jména, která je povolena v jiném členském státě, nepředstavuje porušení článku 21 SFEU. Funkce titulů se totiž podstatným způsobem liší od funkce příjmení. Zatímco funkcí příjmení je identifikovat svého nositele, funkcí titulu je přiznat osobě určitý sociální status. Rozhodnutí, zda chce členský stát té či oné osobě přiznat určitý sociální status, přitom patří do výlučné pravomoci každého členského státu.

49 Italská vláda je toho názoru, že ve věci v původním řízení podle všeho neexistuje žádná z obtíží citovaných ve výše uvedeném rozsudku Grunkin a Paul jako potenciálně nepříznivé důsledky vyplývající z rozdílů v příjmeních určených různými členskými státy téže osobě. Jedná se nikoliv o otázku rozdílných příjmení, ale spíše o přítomnost či nepřítomnost šlechtického titulu jako doplňku příjmení. Takový titul označuje určitý sociální status a liší se od příjmení, jež jediné osobu skutečně identifikuje.

Není důvodu se domnívat, že existuje nebezpečí pochybností o totožnosti osoby nebo správnosti dokumentů, které se jí týkají, ať již obsahují takový titul, či nikoliv.

50 Slovenská vláda uvádí, že podle pravidel rakouského a německého mezinárodního práva soukromého se jméno osoby řídí právem státu, jehož je osoba státním příslušníkem. Z mezinárodních úmluv, jichž je Spolková republika Německo smluvní stranou vyplývá, že jméno a příjmení jsou v zásadě upraveny právem státu, jehož je osoba státním příslušníkem, a že smluvní stát má bránit změnám přímení státních příslušníků jiného členského státu, pokud nejsou rovněž jeho státními příslušníky.

51 Evropská komise soudí, že článek 21 SFEU v zásadě brání neuznání zakládajících prvků příjmení, které bylo legálně nabyto v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem. Skutečnost, že občanu Unie, který využívá své právo na svobodu pohybu, nebylo povoleno používat v jeho členském státě původu příjmení legálně nabyté osvojením v jiném členském státě, je v zásadě neslučitelná se základním statusem státních příslušníků členských států, který představuje občanství Unie. Není však vyloučeno, že konkrétní důvody mohou odůvodnit omezení svobody pohybu v takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem sporu v původním řízení.

Odpověď Soudního dvora

52 Úvodem je třeba uvést, že příjmení osoby je základním prvkem její totožnosti a jejího soukromého života, jehož ochrana je zakotvena v článku 7 Listiny základních práv Evropské unie, jakož i v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních

svobod. I když je článek 8 uvedené úmluvy neuvádí výslovně, jméno osoby se nicméně týká jejího soukromého a rodinného života jako prostředek osobní identifikace a spojení s rodinou (viz zejména Evropský soud pro lidská práva, rozsudky Burghartz v. Švýcarsko ze dne 22. února 1994, řada A č. 280-B, s. 28, § 24, a Stjerna v. Finsko ze dne 25. 1994, řada A č. 299-B, s. 60, § 37).

53 Vnitrostátní právní úprava, která znevýhodňuje některé státní příslušníky pouze proto, že využili své svobody pohybu a pobytu v jiném členském státě, představuje omezení svobod, které čl. 21 odst. 1 SFEU přiznává každému občanu Unie (viz zejména výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, bod 21; rozsudky ze dne 4. prosince 2008, Zablocka-Weyhermüller, C-221/07, Sb. rozh. s. I-9029, bod 35, a ze dne 23. dubna 2009, Rüffler, C-544/07, Sb. rozh. s I-3389, bod 73).

54 Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že skutečnost, že osoba, která využívá svého práva svobodně pobývat na území jiného členského státu, musí v členském státě, jehož je státním příslušníkem, používat jiné jméno, než jaké jí bylo přiděleno a zapsáno v členském státě, v němž se narodila a kde má bydliště, může být na překážku výkonu práva volného pohybu a pobytu na území členských států zakotveného v článku 21 SFEU (výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, body 21 a 22).

55 V rozsudku ze dne 2. října 2003, Garcia Avello (C-148/02, Recueil, s. I-11613) Soudní dvůr rozhodl, že právní předpisy členského státu, jež mají za účinek donucení osoby k tomu, aby používala různá příjmení v různých členských státech, jsou neslučitelné s články 12 ES a 17 ES. Soudní dvůr v tomto kontextu konstatoval, pokud jde o děti mající státní příslušnost dvou členských států, že rozdíly v příjmeních mohou dotčeným osobám způsobit značné obtíže v profesní i soukromé sféře vyplývající zejména z obtíží dosáhnout v členském státě, jehož jsou státními příslušníky, právních účinků osvědčení nebo dokumentů vystavených na jméno uznané v jiném členském státě, jehož jsou rovněž státními příslušníky. Dotyčná osoba se rovněž může setkat s obtížemi

souvisejícími zejména s vystavováním osvědčení, certifikátů a diplomů, ze kterých může být jasně seznatelná odlišnost v jejím příjmení. Taková skutečnost může vést k pochybnostem ohledně totožnosti osoby, hodnověrnosti předložených dokumentů nebo pravdivosti údajů, které obsahují (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Garcia Avello, bod 36).

56 Soudní dvůr v bodě 24 výše uvedeného rozsudku Grunkin a Paul rozhodl, že k takovým značným obtížím může dojít stejným způsobem tehdy, pokud má dotyčné dítě státní příslušnost pouze jednoho členského státu, ale takový stát původu odmítne uznat příjmení nabyté dítětem ve státě jeho narození a bydliště.

57 Rakouská a německá vláda tvrdí, že se věc v původním řízení odlišuje od věci, která vedla k vydání výše uvedeného rozsudku Grunkin a Paul, tím, že posledně uvedená věc se týkala odmítnutí členského státu uznat jméno ve tvaru, který je běžně do matrik zapisován matričními orgány jiného členského státu na základě pravomocí, které jim byly svěřeny. Situace, která stála u zrodu uvedené věci, vyplynula podle nich ze skutečnosti, že v členském státě narození a bydliště bylo určení příjmení vázáno na místo narození, zatímco ve státě, jehož státní příslušnost dotyčná osoba měla, bylo vázáno na státní příslušnost. Hmotným právem použitelným ve věci v původním řízení určeným jak německými, tak rakouskými kolizními normami je naproti tomu podle rakouské a německé vlády pouze právo rakouské.

58 Podle uvedených vlád tak Kreisgericht Worbis nebyl, ať již podle německého, nebo rakouského práva, příslušný k tomu, aby určoval příjmení navrhovatelky v původním řízení, jak učinil, vzhledem k tomu, že příjmení, které uvedl, porušovalo ve dvou ohledech rakouské právo – zahrnovalo dřívější šlechtický titul a přídomek „von“ a používalo ženský tvar, jenž je v rakouském právu nepřípustný. Na rozdíl od věci, která vedla

k výše uvedenému rozsudku Grunkin a Paul, neprovedly jednotlivé vnitrostátní orgány matriční zápisy odlišných příjmení. V důsledku toho se zápis opravený v Rakousku netýkal příjmení platně uděleného v jiném členském státě, nýbrž příjmení uděleného chybně, nejprve soudem Kreisgericht Worbis a poté rakouskými matričními orgány.

59 Krom toho několik vlád, které Soudnímu dvoru předložily vyjádření, tvrdí, že navrhovatelka v původním řízení nebude v případě opravy svého příjmení v rakouské matrice vystavena žádným obtížím. Zaprvé nebude povinna používat rozdílná příjmení v různých členských státech vzhledem k tomu, že opravený zápis v této matrice bude napříště rozhodující za všech okolností. Zadruhé ústřední identifikující prvek jejího příjmení, Sayn-Wittgenstein, bude zachován a veškeré nejasnosti ohledně její totožnosti budou v důsledku toho vyloučeny, jelikož bude odstraněn pouze nevymezující doplněk „Fürstin von".

60 V tomto ohledu je nejprve nutné konstatovat, že podle údajů uvedených ve spisu je příjmení navrhovatelky v původním řízení uvedeno v jediné matrice – totiž v rakouské – a že pouze rakouské orgány jí mohou vydat takové úřední doklady, jako je cestovní pas nebo osvědčení o státní příslušnosti, takže změna zapsaného příjmení nepovede ke vzniku žádné kolize s matrikou vedenou v jiném členském státě nebo s úředními dokumenty, které jiný členský stát vydává.

61 Dále je třeba uvést, že řada úkonů každodenního života, jak ve veřejné, tak soukromé sféře, vyžaduje důkaz totožnosti, který je běžně poskytován ve formě cestovního pasu. Vzhledem k tomu, že navrhovatelka v původním řízení má pouze rakouskou státní příslušnost, náleží vyhotovení uvedeného dokumentu do výlučné pravomoci rakouských orgánů.

62 Při jednání bylo nicméně uvedeno, že navrhovatelce v původním řízení byl v průběhu patnácti let, které uplynuly mezi prvním zápisem jejího příjmení jako „Fürstin von Sayn-Wittgenstein“ v Rakousku a rozhodnutím o jeho opravě na „Sayn-Wittgenstein“, vydán rakouskými konzulárními orgány v Německu cestovní pas na jméno Fürstin von Sayn-Wittgenstein. Nadto podle údajů uvedených ve spisu, byl navrhovatelce v původním řízení v Německu vydán německý řidičský průkaz a má společnost zapsanou v obchodním rejstříku pod názvem Ilonka Fürstin von Sayn-Wittgenstein.

63 Jak uvedla generální advokátka v bodě 44 svého stanoviska, je pravděpodobné, že navrhovatelka v původním řízení byla německými orgány zapsána jako cizí státní příslušník-rezident a byla registrována německými orgány sociálního zabezpečení pro účely zdravotního a důchodového pojištění. Vedle takového výskytu jejího příjmení v úředních spisech si bezpochyby v průběhu patnácti let, které uplynuly mezi prvním zápisem jejího příjmení jako „Fürstin von Sayn-Wittgenstein“ v Rakousku a rozhodnutím o jeho opravě na „Sayn-Wittgenstein“, zřídila bankovní účty v Německu a uzavřela tam smlouvy, které dosud trvají, například pojistné smlouvy. Žila tak dlouhou dobu v členském státě pod určitým jménem, které zanechalo řadu formálních stop jak ve veřejné, tak v soukromé sféře.

64 Konečně, pokud jde o argument, podle kterého oprava příjmení navrhovatelky v původním řízení nepovede k problémům při prokazování její totožnosti, jelikož nebude uznán pouze šlechtický titul „Fürstin von“, je nutné vzít v úvahu skutečnost, že podle německého práva není slovní spojení „Fürstin von“ považováno za šlechtický titul, nýbrž za zakládající prvek příjmení legálně nabytého v členském státě bydliště.

65 V důsledku toho je příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein v Německu považováno za jediné příjmení složené z několika prvků. Stejně jako ve věci, která vedla k výše

uvedenému rozsudku Grunkin a Paul, bylo příjmení Grunkin-Paul odlišné od příjmení Grunkin a Paul, nejsou ani příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein a Sayn-Wittgenstein ve věci v původním řízení totožná.

66 Z rozdílu mezi dvěma příjmeními, jež se vztahují k téže osobě, přitom mohou vzniknout nejasnosti a obtíže.

67 Pro navrhovatelku v původním řízení tak skutečnost, že musí změnit všechny formální stopy příjmení Fürstin von Sayn-Wittgenstein zanechané ve veřejné i soukromé sféře, jelikož úřední doklady totožnosti ji nyní označují jiným příjmením, představuje „značné obtíže“ ve smyslu výše uvedeného rozsudku Grunkin a Paul. I když jednou provedená změna odstraní všechny budoucí rozpory, je pravděpodobné, že navrhovatelka v původním řízení má a bude muset předkládat doklady vydané nebo vyhotovené před změnou, ve kterých se vyskytuje jiné příjmení, než je příjmení uvedené v jejích nových dokladech totožnosti.

68 V důsledku toho navrhovatelka v původním řízení, mající cestovní pas na jméno Sayn-Wittgenstein, bude kdykoliv, když bude muset předložit důkaz své totožnosti nebo svého příjmení v Německu, vystavena nebezpečí, že bude muset vyvracet podezření ze zkreslování údajů vyvolané rozdílem mezi jejím opraveným jménem uvedeným v jejích rakouských dokladech totožnosti a příjmením, které používá patnáct let v běžném životě, jež bylo v Rakousku uznáno až do dotčené opravy a které je uvedeno v dokladech, jež jí byly vydány v Německu, například v řidičském průkazu.

69 Soudní dvůr již konstatoval, že kdykoliv se jméno použité v konkrétní situaci neshoduje se jménem uvedeným v dokladu předloženém k prokázání totožnosti dané osoby, nebo není-li jméno uvedené ve dvou dokumentech předložených společně

totožné, může takový rozdíl v příjmení vyvolat pochybnosti ohledně totožnosti této osoby i pravosti předložených dokumentů nebo pravdivosti údajů v nich obsažených (viz výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, bod 28).

70 I když takové nebezpečí nemusí být stejně závažné jako značné obtíže, kterých se bylo třeba obávat u dítěte dotčeného ve věci, která vedla k výše uvedenému rozsudku Grunkin a Paul, konkrétní nebezpečí za takových okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, tedy že bude nutné z důvodu odlišnosti jmen rozptýlit veškeré pochybnosti ohledně totožnosti vlastní osoby, představuje okolnost, která brání výkonu práva vyplývajícího z článku 21 SFEU.

71 V důsledku toho skutečnost, že orgány členského státu odmítly uznat všechny prvky příjmení státního příslušníka tohoto státu, které bylo určeno ve druhém členském státě, ve kterém má státní příslušník bydliště a které bylo po dobu patnácti let zapsáno v matrice prvně uvedeného členského státu, představuje omezení svobod přiznaných článkem 21 SFEU každému občanu Unie.

K existenci odůvodnění omezení svobody pohybu a pobytu občanů Unie

Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

72 Podle navrhovatelky v původním řízení uplatnění veřejného pořádku vždy předpokládá existenci dostatečného vztahu s dotyčným členským státem. V jejím případě však dostatečný vztah s posledně uvedeným státem chybí, jelikož navrhovatelka v původním řízení má od svého osvojení bydliště v Německu.

73 Rakouská, česká, italská a slovenská vláda tvrdí, že v případě, že by Soudní dvůr byl toho názoru, že odmítnutí uznat některé prvky příjmení na základě zákona o zrušení šlechtictví představuje překážku svobodě pohybu občanů Unie, je taková překážka odůvodněna objektivními důvody a je přiměřená sledovanému cíli.

74 Rakouská vláda zejména tvrdí, že ustanovení dotčená v původním řízení jsou určena k ochraně ústavní identity Rakouské republiky. Zákon o zrušení šlechtictví, přestože není prvkem republikového zřízení, což je vůdčí zásada spolkového ústavního zákona, představuje zásadní rozhodnutí ve prospěch formální rovnosti všech občanů před zákonem, jelikož žádný rakouský občan nesmí být odlišován doplňky ke jménu ve formě šlechtických přídomků, titulů nebo hodností, jejichž jedinou funkcí je odlišit svého nositele a které nemají žádnou vazbu k jeho profesi nebo vzdělání.

75 Podle rakouské vlády tak jsou případná omezení svobody pohybu, která by pro rakouské občany vyplývala z uplatnění ustanovení dotčených v původním řízení, odůvodněna ve světle dějin a základních hodnot Rakouské republiky. Uvedená ustanovení krom toho neomezují využití svobod pohybu nad rámec toho, co je nezbytné pro dosažení výše uvedeného cíle.

76 Rakouská republika rovněž tvrdí, že by došlo k zásahu do veřejného pořádku, pokud by musela uznat příjmení navrhovatelky v původním řízení, které odpovídá příjmení osvojitele v ženském tvaru, určené v Německu usnesením Kreisgericht Worbis ze dne 24. ledna 1992. Takové uznání by bylo neslučitelné se základními hodnotami rakouského právního řádu, zejména se zásadou rovnosti zakotvenou v článku 7 spolkového ústavního zákona, provedenou zákonem o zrušení šlechtictví.

77 Česká vláda uvádí, že i když rozdíly zjištěné v právu členských států, pokud jde o osobní jména, mohou podle judikatury Soudního dvora vést k porušení Smlouvy o FEU, není tomu tak ve dvou situacích – pokud jméno zahrnuje šlechtický titul, který dotyčná osoba nemůže užívat v členském státě, jehož je státním příslušníkem, a pokud jméno zahrnuje označení, které je v jiném členském státě v rozporu s veřejným pořádkem.

78 Italská a slovenská vláda mají za to, že pokud bude konstatováno omezení svobody pohybu, odpovídá takové omezení legitimnímu cíli spočívajícímu v respektování ústavní normy, která vyjadřuje zásadu veřejného pořádku, která má v republikovém zřízení zásadní hodnotu. Skutečnost, že není možné zapsat příjmení, pokud jeho šlechtické prvky nebudou odstraněny, se zakládá na objektivních důvodech a je přiměřená sledovanému cíli, protože se jedná o jediné možné opatření, které vede k dosažení takového cíle.

79 Litevská vláda ve stejném smyslu uvádí, že pokud je nutné chránit takové základní ústavní hodnoty státu, jako v případě Litevské republiky zejména národní jazyk nebo v případě Rakouské republiky zakládající hodnoty státního zřízení, musí být dotyčný členský stát schopen sám přijmout rozhodnutí, které je nejvhodnější, pokud jde o příjmení osoby a v některých případech příjmení, které bylo uděleno jiným státem, opravit.

80 Komise uvádí, že jméno Fürstin von Sayn-Wittgenstein bylo legálně nabyto v Německu, i když bylo nabyto omylem. Nadto již bylo takové jméno uznáno rakouskými orgány, i když takové uznání bylo rovněž následkem omylu. Přesto je třeba vzít v kontextu rakouských ústavních dějin v úvahu zákon o zrušení šlechtictví jako prvek národní identity. Aby bylo možné posoudit, zda cíle sledované prostřednictvím tohoto zákona mohou odůvodnit omezení svobody pohybu osob v takovém případě, jako je věc, která je předmětem původního řízení, bude třeba poměřit na jedné straně ústavní zájem na odstranění šlechtických prvků ze jména navrhovatelky v původním řízení

a na straně druhé zájem na zachování takového jména, které bylo do rakouské matriky zapsáno před patnácti lety.

Odpověď Soudního dvora

81 V souladu s ustálenou judikaturou může být překážka svobodě pohybu osob odůvodněna pouze tehdy, pokud se zakládá na objektivních hlediscích a je přiměřená cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem (viz rozsudky ze dne 18. července 2006, De Cuyper, C-406/01, Sb. rozh. s. I-6947, bod 40; ze dne 11. září 2007, Schwarz a Gootjes-Schwarz, C-76/05, Sb. rozh. s. I-6849, bod 94, výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, bod 29, jakož i výše uvedený rozsudek Rüffler, bod 74).

82 Podle překládajícího soudu a vlád, které předložily Soudnímu dvoru svá vyjádření, je možné se ve věci v původním řízení dovolávat odůvodnění spočívajícího v objektivních důvodech souvisejících se zákonem o zrušení šlechtictví, který má sílu ústavního zákona a provádí v této oblasti zásadu rovného zacházení, jakož i s judikaturou Verfassungsgerichtshof z roku 2003.

83 V tomto ohledu je třeba připustit, že v kontextu rakouských ústavních dějin může být zákon o zrušení šlechtictví jakožto prvek národní identity vzat v úvahu při poměřování legitimních zájmů s právem svobodně se pohybovat přiznaným právem Unie.

84 Odůvodnění, kterého se dovolává rakouská vláda odkazem na rakouské ústavní poměry, je třeba vykládat tak, že se dovolává veřejného pořádku.

85 Objektivní důvody související s veřejným pořádkem mohou odůvodnit skutečnost, že členský stát odmítne uznat příjmení jednoho ze svých státních příslušníků, které mu bylo uděleno v jiném členském státě (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Grunkin a Paul, bod 38).

86 Soudní dvůr opakovaně připomněl, že pojem „veřejný pořádek“, pokud má odůvodnit odchylku od základní svobody, musí být chápán restriktivně, takže jeho dosah nemůže být určován jednostranně každým členským státem bez kontroly ze strany orgánů Evropské unie (viz rozsudek ze dne 14. října 2004, Omega, C-36/02, Sb. rozh. s. I-9609, bod 30, a ze dne 10. července 2008, Jipa, C-33/07, Sb. rozh. s. I-5157, bod 23). Z toho vyplývá, že je možné se dovolávat veřejného pořádku jen v případě skutečné a dostatečně závažné hrozby, kterou je dotčen základní společenský zájem (viz výše uvedený rozsudek Omega, bod 30 a citovaná judikatura).

87 Ovšem zvláštní okolnosti, které mohou odůvodnit použití institutu veřejného pořádku, se mohou lišit členský stát od členského státu a v čase. Je tedy třeba v tomto ohledu přiznat příslušným vnitrostátním orgánům určitý prostor pro uvážení v mezích stanovených Smlouvou (viz výše uvedený rozsudek Omega, bod 31 a citovaná judikatura).

88 V rámci věci v původním řízení uvedla rakouská vláda, že zákon o zrušení šlechtictví představuje provedení obecnější zásady rovnosti všech rakouských občanů před zákonem.

89 Právní řád Unie nepopiratelně směřuje k zajištění dodržování zásady rovného zacházení jakožto obecné právní zásady. Uvedená zásada je rovněž zakotvena v článku 20 Listiny základních práv. Není tak pochyb o tom, že cíl dodržování zásady rovného zacházení je slučitelný s právem Unie.

90 Opatření omezující základní svobodu mohou být odůvodněna důvody veřejného pořádku, jen pokud jsou tato opatření nezbytná pro ochranu zájmů, které mají zaručit, a jen potud, pokud tyto cíle nemohou být dosaženy méně omezujícími opatřeními (viz výše uvedené rozsudky Omega, bod 36, a Jipa, bod 29).

91 Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že není nezbytné, aby omezující opatření nařízené orgány jednoho členského státu odpovídalo pojetí sdílenému všemi členskými státy, pokud jde o způsob ochrany dotčeného základního práva nebo legitimního zájmu, a že naopak nezbytnost a proporcionalita přijatých ustanovení nejsou vyloučeny jen z toho důvodu, že jeden členský stát zvolil systém ochrany odlišný od toho, který byl přijat jiným členským státem (viz výše uvedený rozsudek Omega, body 37 a 38).

92 Rovněž je třeba připomenout, že v souladu s čl. 4 odst. 2 SEU Unie ctí národní identitu svých členských států, jejíž součástí je rovněž republikové státní zřízení.

93 V projednávané věci je třeba uvést, že se nejeví jako nepřiměřené, aby členský stát usiloval o dosažení cíle ochrany zásady rovného zacházení tak, že svým státním příslušníkům zakáže veškeré nabývání, držení nebo používání šlechtických titulů nebo šlechtických prvků, které by mohly vést k přesvědčení, že nositel takového jména je držitelem takové výsady. Nezdá se, že by rakouské orgány příslušné ve věci osobního stavu tím, že odmítly uznat šlechtické prvky v takovém jménu, jako je jméno navrhovatelky v původním řízení, překročily meze toho, co je nezbytné pro zajištění uskutečnění základního ústavního cíle, který sledují.

94 Za takových podmínek skutečnost, že orgány členského státu odmítly uznat všechny prvky příjmení státního příslušníka tohoto státu, tak jak bylo určeno ve druhém členském státě, ve kterém má uvedený státní příslušník bydliště, při jeho osvojení v dospělém věku státním příslušníkem tohoto druhého členského státu, pokud toto příjmení obsahuje šlechtický titul, který v prvně uvedeném členském státě není přípustný na základě jeho ústavního práva, nemůže být považována za opatření, které neodůvodněně zasahuje do svobody pohybu a pobytu občanů Unie.

95 V důsledku toho je na předloženou otázku třeba odpovědět tak, že článek 21 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby orgány členského státu mohly za takových okolností, jako jsou okolnosti v projednávané věci, odmítnout uznat všechny prvky příjmení státního příslušníka tohoto státu, tak jak bylo určeno ve druhém členském státě, kde má uvedený státní příslušník bydliště, při jeho osvojení v dospělém věku státním příslušníkem tohoto druhého členského státu, pokud toto příjmení obsahuje šlechtický titul, který v prvně uvedeném členském státě není přípustný na základě jeho ústavního práva, pokud jsou opatření přijatá těmito orgány v takovém kontextu odůvodněna důvody veřejného pořádku, tedy jsou nezbytná pro ochranu zájmů, které mají zaručit a jsou přiměřená legitimně sledovanému cíli.

K nákladům řízení

96 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 21 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby orgány členského státu mohly za takových okolností, jako jsou okolnosti v projednávané věci, odmítnout uznat všechny prvky příjmení státního příslušníka tohoto státu, tak jak bylo určeno v druhém členském státě, kde má uvedený státní příslušník bydliště, při jeho osvojení v dospělém věku státním příslušníkem tohoto druhého členského státu, pokud toto příjmení obsahuje šlechtický titul, který v prvně uvedeném členském státě není přípustný na základě jeho ústavního práva, pokud jsou opatření přijatá těmito orgány v takovém kontextu odůvodněna důvody veřejného pořádku, tedy jsou nezbytná pro ochranu zájmů, které mají zaručit a jsou přiměřená legitimně sledovanému cíli.

Podpisy.